

שבעה שנים הובקעו בוורצלוב - אולם השערוריה היתה גדולה שבעתיים

מי ששלה אותם?

שני שירים יהודי ידוע באידיש, המספר על גאון החסידות רבי נחמן מברסלב:

רבי נחמן מברסלב הוא שהורה / שלא ניתפש למרה שחורה / כי ימים קשים יבואו עוד / על כך, צריך שמחים להיות. אל תאבדו הבטחון — / צפן, קנה, הנבירי און! / וכל שאת היהודים יצורו / יבוא לו טוף שחור.

אלו נייעור רבי נחמן הידוע מקברו בברסלב, ביום הראשון השבוע, היה נוכח, כי לא היה רגע מתאים יותר להשמיע שירו, מאשר באותם רגעים בהם יודיה נבחרת הכדורגל הישראלית אכלה. בוויה ומבושית, אחרי הפסד לנבחרת פולין בשיעור 2:7. שבע יפול צדיק וקם — אומר הפתגם התנ"כי. אולם לנבחרת הישראלית, לא היתה עוד תקומה אחרי מפלת השבע שלה, הנוראה ביותר מאז שנת 1934, כשי הפסידה לנבחרת מצרים בתוצאה 1:7. אין נבחרת כדורגל בעולם, שיש לה מונח פול על נצחונות. אולם מפלתה של הנבחרת הלאומית של ישראל אינה תוצאה של מקרה עיוור, או מול רע. היא תוצאה ברורה של פסע לאומי, פסעם של האנשים ששלחו את הנבחרת הזאת לקראת מפלתה, מתוך ידיעה כמעט-ברורה, מהו האסון המתרחש ובה.

***

שם עברי בזיון

משלת ישראל מקפידה על כך, שכל אדם הנוסע בשליחות המדינה לחוץ לארץ, יעבר את שם משפחתו. הנימוק לנוהג כמעט אבסורדי זה הוא שאדם הנימוק את ישראל והנושא שם זר, אינו מביא כבוד למדינה. נוכח דקדקנות מופרזת בשטח זה, תמוהה מאוד העובדה, שבאחד מתחומי היי צוג ההדולים והמקפידים ביותר של המדינה — תחום משחקי הכדורגל הבינלאומיים — אין שום גוף ממשלתי המתערב, או חוקר, באיזו מידה יביא ייצוג זה כבוד למדינה. בממשלה, החוששת משמות זרים של כדורגל, די, לא נמצא גם אדם אחד, ששאל את השאלה: האם יש טעם לשלוח למצב זה, נבחרת כדורגל לאומית לפולין?

***

רק הזנחה פושעת מצד גורמים ממלכתיים, המרשים לעדת אינטרסנטים בלתי-מקצועיים ובולתי הגונים, לנהל עסק פרטי במסדה של עסק לאומי, היא שגרמה לכך, שמוסד המ דרדר מדי פעם בפעם את שמה של ישראל, בעולם, יגולל חרפה נוספת על שם המדינה, היו שציפו לניסים. היו שציפו לגילויי הקרבה ומסירות על-אנושיים מצד כדורגלני הנבחרת, נוכח העובדה, שהם היו צריכים לשחק לא הרחק מהמקום, שם הציב היטלר את גרדומו. קירבה זו, והעובדה שבמשחק נוכחו 20 אלף יהודים, עוררה תקווה, שה כדורגלנים הישראלים ישאבו רוח מיוחדת וישחקו ברמה הממוצעת שלהם, אם לא למעלה מה. אולם לא ניסים ולא סנטים נמנים יכלו לחפות על כך, שהנפסדת הישראלית היצאה בורצלוב את אחד המשחקים המפסידים רבים בתולדותיה. אף אחד מהכדורגלנים הישראליים לא התעלה על עצמו — ורובם שחקני בלוז דרבות נמוך מהנורמה שלהם בארץ. מדוע? הכדורגלנים הם האחרונים שאפשר לתלות בהם את האשם.

כי כל הורתה ולידתה של משלחת הכדורגל לפולין, הינה מסכת של שערוריות בלתי-פוסקות, וחוסר-לימוד מינימלי משיגות העברי. אחרי חרפת סוקיו בשנה שעברה, נדמה היה שזה יהיה סוף סוף הלפת. ופרנסי הכדורגל הישראלי ילמדו מהנסיון ההפוגה הגדולה במשחקים בינלאומיים תא פשר להם להכשיר סגל מתאים, שאם לא יביא נצחונות לישראל, לפחות לא יבייש את שמה ברבים.

***

רופא לפי מפתח

רשום ישבה הנהלת ההתאחדות לכדורגל על המדוכה, בדבר מינוי מאמן ראוי לשמו. חדשים הווכרו שמותיהם של מאמנים בינלאומיים רבים, אולם איש מהם

לא נקרא למלא את התפקיד. גם אחרי שיגור לה מאנדי — שהגיע שבוע לפני המשחק עם פולין — הביע את הסכמתו כבר לפני ארבעה חודשים לבוא ארצה, עוכב מינויו. מדוע? משום שניצני הפועל בהתאחדות המשיכו להשתעשע בתקוה, שכמאמן הנבחרת ימונה מאמנם, הנרי גיבונס, חיבלו במינויו של מאנדי.

במקום מרכיב מקצועי בלתי-תלוי, מונח לנבחרת שני מרכיבים, שניהם היו עסקיים אגודות מדרגה שניה. אין מקום בעולם בו נשמע אבסורד נורא וחמור מזה, שהאנשים הקובעים מי יהיו השחקנים שיוזמנו לסגל ומי האנשים שישחקו, יהיו עסקני אגודות אינטרסנטיות. ואמנם מינוי אחילי זה הביא תוצאות מידיות. שני המרכיבים, שלמה פוקס מהפועל רמת-גן ובניבשט ממכבי יפו,

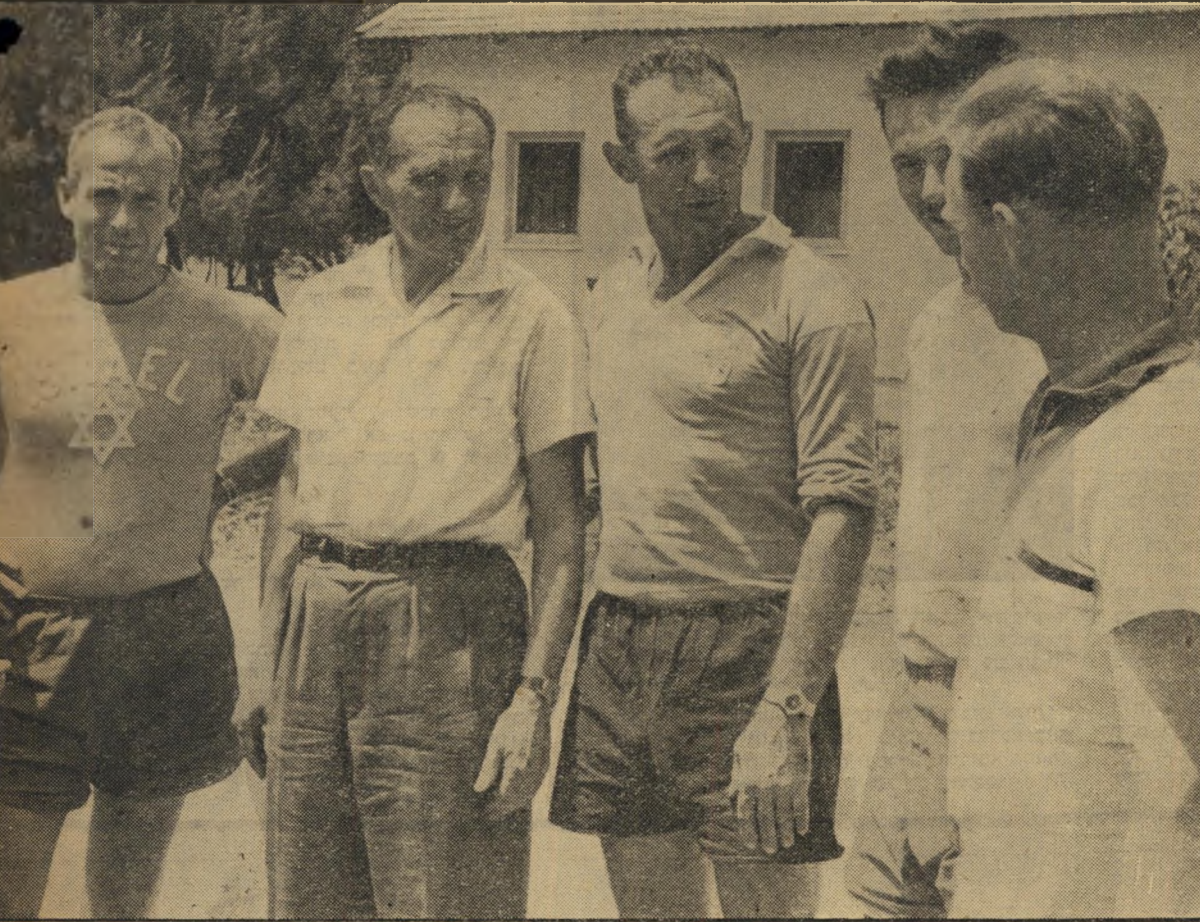
אגודת מכבי וגם רופאי אגודת הפועל נפילו. נבחר רופא אובייקטיבי, רחוק מעסקי ספורט. אחרי צילום קבע הרופא כי לבני דוד יש שבר בקרסול ואסור לו לשחק. אותו רופא-כירורג הופתע לנבחרת בדי-קתו, כשהוזמן, כתגמול, להיות נוכח במשחק הנבחרת נגד קבוצת אמריקה, כשראה את בן-דוד עולה לשחק על המגרש, כאילו לא קרה דבר.

***

לוייה חסרת תקדים

עצם הרכבה של המשלחת שיצאה לפולין, מראה שביסודו של דבר לא טובת הכדורגל קבעה את הרכב המשלחת, אלא האינטרסים של גוף הספילים החי סביב. די לציין את העובדה המדהימה, שאל

אירע ימים ספורים לפני צאתה לדרך. הת ברר שבתוך המספר הרב של המלחים, לא נמצא מקום לאלי פוקס, עוזר-המאמן וה- איש שאימן למעשה את הנבחרת, למן היום בו כונסה לראשונה. מאידך קרה דבר מוזר, שדחיקא למאמן גיולה מאנדי, שהגיע שבוע קודם לכן, צורף למשלחת. גיולה מאנדי אינו זקוק לשום המלצה או הוכחה לגודר לתו בתחום הכדורגל. מיד עם בואו ארצה הצהיר, כי לקראת התמודדות הקרובה של הנבחרת, ינקוט עמדה פסיבית, לא יכניס שינויים בנבחרת, וממילא לא יסע לפולין. בשעתו עוררה הצהרתו זו כבוד. אולם תוך ימים ספורים, שונה המערך האישי של מאנדי. הוא צורף לנוסעים, במקומו של פוקס. אין ספק שמעשה זה השפיע הרבה על מוראל הבחורים.

צורת הנפסדת הלאומית

שימין לשמאל נראים: יוסף גולדשטיין ונחום סטלמן, שני הכדורגלנים היחידים שהתבלטו בוורצלוב. בנורצלב, מבין כל השאר, שהיו ברמה ירודה ביותר, המאמן אלי פוקס שלא נסע, המאמן מנדי שנטל במפתיע את האחריות לנבחרת, והשוער יוסוקר שטפג את שני השערים האחרונים מהשבעה.

15 כדורגלנים נילו שבעה מלחים — תופעה חסרת תקדים, אפילו באקלים הלוחית של הכדורגל הישראלי. וזאת — מתוך רצון לשמור על תור הנסיעות של עסקני ההתאחדות, הנעשה על בסיס של שמור לי ואשמור לך.

כאשר התברר שהמגן בן-דוד לא יוכל להצטרף למשלחת, בגלל אי-מילוי חובתו ה- צבאית, לא מונה כל שחקן אחר במקומו. אמנם אפשר היה להכניס שני שחקנים, ששמותיהם נשלחו לפולין לאישרו, ואשר נכפו מתוך המשלחת. אולם הם היו שחקני מכבי. אי-אפשר היה להכניס איש הפועל נוסף, מכיוון שלא נשלחו שמות של שחקני לא הפועל לפולין, ומתוך רצון ששחקן מכבי לא יתפוס את מקומו של שחקן הפועל, וכך יערער את מאזן האגודות — לא נשלח איש.

היו גם גילויים של איבה אישית, כמו יחסו של המרכיב שלמה פוקס לשייע גלור. בגלל חיכוכים אישיים קבע פוקס לעצמו נוהג, בשלושת משחקי הנבחרת האחרונים, להכניס את שייע רק 7 דקות לפני סיום המשחק מבלי לאפשר לו להתחמם — דבר שדיכא את שייע, הוריד את רוח-לחמתו, שיאה של שערורית המשלחת לפולין,

הביאו לנבחרת את נוהג הפיסיפטי של נפסד. הם לא דאגו לאינטרסים של הנבחרת, או הכדורגלנים, אלא לאלה של אגודותיהם. שניהם דאגו להכניס לסגל הנבחרת כדורגלנים מאגודותיהם וממרכזיהם שלא היו ראויים לכך. וכשאלה נפסלו, המשיכו, כל אחד מצידו, לריב את ריב אגודת-האם שלו. הדוגמה המאלפת לתוצאות שיטה זו, ניתנה במשחק נגד סטאנדרד לייז, כשמצד אחד עמד בן-בשט ודאג מתי ישתפו שחקני מכבי יפו במשחק, ומצד שני ניצב פוקס ודאג אותה צורה, לבני-חסותו. התוצאה ידועה — הפסד של 3:1.

לשיא האבסורדיות הגיעה שיטת הפיסיפטי ימים מספר לפני יציאת הנבחרת, כשהתברר, שיש לנסות מהסגל מספר שחקנים, שכושר בריאותם אינו מניח את הדעת. התברר לפתע כי למגן בן-דוד, איש הפועל חיפה, יש שבר בקרסול, שהוא ניסה ל- העלימו, מתוך רצון לנסוע. אולם מאחר שאי-אפשר היה לשלוח לבדיקה רפואית רק שחקן הפועל, צורף אליו גם שחקן מכבי אהרון אמר, שמלבד מיושנים קלים הרגיש כשורה. סעדה שלמה התעוררה סביב ה- שאלה, מי בדוק את השניים. גם רופאי

התרופה לנגע המאיר של בזיונות לאור מיים בשדה הכדורגל, אינה בשמיים. העולם הזה חור והצביע עליה פעם אחר פעם. על המדינה להפקיע את ענף הכדורגל מידיהם ההרסניות של אינטרסנטים פרטיים. אם אין המשלה חובשת לעשות צעד מכריע זה בשלמותו, לפחות חייבת היא ליטול מידיהם של העסקנים צרי-המוח את חלקו הבינלאומי של ספורט זה.